

s tem zadovoljen, kar je dobil od doma kot študent, in bo pustil posestvo in vse drugo bratu ali sestri, katera je prevzela. Vsled tega bo pa marsikatera kmetija ostala cela, marsikateri gospodar bo nastopil gospodarstvo, pa mu ne bo treba delati dolgov, da izplača bratu dedščino!

Res je, da se godi vsem trda pri denarjih. Toda treba je pomisliti, da fant prva leta ne potrebuje veliko za šolanje, potem pa dobi podpore, n. pr. obed, obleko, knjige itd. ga oprostijo šolnine, ako se pridno uči, lahko se posreči, da dobi štipendijo, dobro inštrukcijo itd., tedaj zdatno pomoč, da starše malo stane, včasih celo nič.

Toda, staršem je treba, da so previdni. Le kjer je več sinov, naj tistega izmed njih pošljejo v šolo, kateri je lepega vedenja, ima veselje do učenja in dobro glavo. Če glava ni dobra, če ni veselja do učenja, naj dela doma: sam si bo saj kruh služil, starši bodo imeli delavca in ne bo nobenih stroškov zastoj.

Potem se ravnajte, starši! Kjer ne veste sami, kaj je storiti, obrnite se do gospodov, — mešnikov in učiteljev, ki so dozdej fanta poučevali. Ti bodo gotovo vsekdar pravo svetovali, ker poznajo svoje učence in gnotne razmere staršev in ker so vneti za to, da je Slovenec trden kmet, da pa porabi tudi druge talente, katerih mu je Bog več dal, kakor drugim, sebi v korist, staršem in domovini v čast!

Dr. Jurtela.

Gospodarske stvari.

Kmetijskih pridelkov pokrajinska razstava v Krškem.

Visoko c. kr. ministerstvo poljedelstva je odobrilo z odlokom dne 26. julija t. l. št. 7749, nameravano pokrajinsko razstavo kmetijskih pridelkov v Krškem, združeno z ogledovanjem goveje živine in z delitvijo premij za konje. Razstava bode v prostorih meščanske šole. Prične se z 28. sept. t. l. in se zaključi na dan 3. okt. z razdelitvijo premij. Ogledovanje goveje živine bode 1. oktobra in delitev premij za konje 2. oktobra na prostoru pred meščansko šolo.

Za pokrajinsko razstavo je dovolilo visoko c. kr. ministerstvo poljedelstva za premije 6 srebrnih in 6 bronastih državnih svetinj, visoki deželni odbor pa 200 gl. in sicer:

A. Za najboljšo zbirko domačih poljskih pridelkov: 1 srebrna in 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 10 fl., 2 premiji v denarji po 5 fl. 1 premija v denarji 5 fl. za najlepši letni ali pa zimski lan s predivom.

B. Vinarstvo, sadjerejstvo in vrtnarstvo:
1. Za najboljšo zbirko frišnega namiznega

in družega sadja: 1 srebrna in 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarjih 10 fl., 1 premija v denarji 5 fl., 1 premija v denarji 5 fl. za najbogatejšo zbirko vrtnih divjakov in požlatenih jednoletnih sadnih drevesec.

2. Za najbogatejšo zbirko žlahtnejše zelenjave: 1 bronasta svetinja, 2 premiji v denarji po 5 fl.

3. Za najboljšo in najbogatejšo zbirko pravilno poimenovanega grozdja: 1 srebrna in 2 bronasti svetinji, 1 premija v denarji 10 fl., 3 premije v denarji po 5 gl., 2 premiji po 5 fl. za najboljši razstavi šolskih vrtov.

4. Za najboljšo zbirko brezdimno posušene sadja: 1 srebrna in 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 5 fl.

5. Za najboljše prunele (olupljene češplje): 1 bronasta svetinja.

6. Za najbogatejšo zbirko žlahtnih namiznih vin lastnega pridelka: 1 srebrna in 2 bronasti svetinji, 1 premija v denarji 10 fl., 2 premiji v denarjih po 5 fl.

Za najboljšo črno vino: 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 10 fl., 2 premiji v denarji po 5 fl.

Za najboljšo rudečkasto vino: 2 premiji v denarji po 5 fl.

7. Za najboljši vinski jesih: 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji za 5 fl.

Za najboljšo vino iz sadja: 1 bronasta svetinja.

Za najboljši cviček (patoka): 1 premija v denarji 5 fl.

Za najboljšo surovo maslo (puter): 1 bronasta svetinja, 2 premiji v denarji po 5 fl.

Za najboljši med v satovji: 1 bronasta svetinja, 2 premiji v denarji po 5 fl.

Za sadjarsko, vinarsko in vrtnarsko orodje, če so isto razstavili izdatelji sami: 1 srebrna in 2 bronasti svetinji, 2 premiji v denarji po 5 gl.

Za izdelatelje najboljših in poleg tega najcenejših grozdnih tlačilnic (mlinov): 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 10 fl., 1 premija v denarji 5 fl.

Za izdelatelje najboljših in najlepših vinskih škafov in brent: 2 premiji v denarji po 5 gl.

Glede kmetijskih pridelkov se zamorejo samo Dolenjci pogajati za pridobitev premij, glede poljedelskih strojev in kmetijskega orodja pa tudi vsak drugi. Gledé izvornih pridelkov naj se po možnosti razstavi cela rastlina, pri lanu in konoplji pa cela rastlina s predivom.

Prosi se tudi za podatke o tleh, o legi in obnebnih razmerah, na kar se bode oziralo pri razdelitvi premij.

Pri prodajnih predmetih naj se ob enem navede tudi kupna cena. Grozdje se sme razstavljati le brez listov in vejic. Od vin. jesiha

in tropinovca razstavljati se sme le po najmanj dva butilji (steklenici) vsake vrste. Poleg tega se mora pri vinu navajati leto, vrsta grozdja, vinska gora, kakovost zemlje, povprečni letni donesek in pri rudečkastem vinu, če je isto prirejeno iz domačega in kake vrste grozdja; ali če je isto pobarvano s črnim vinom ali tropinam črnine.

Premije se bodo delile samo za vina domačega pridelka ter se mora pri oglaševanju predložiti dotično potrjenje od županstva. Razstavljani predmeti so lastnina dotičnega razstavljavca in se bodo istemu izročili po končani razstavi. Predmeti za razstavo se morajo brez stroškov izročiti razstavnemu odboru in sicer na mestu razstave; ravno tako se mora na svoje lastne stroške po nje priti. Vrstitev na razstavi kakor tudi pospravljanje preskrbel bo razstavni odbor brez vsakih stroškov.

Oglašja se do 16. septembra t. l. ali naravnost pri razstavnem odboru ali pa po dotičnih kmetijskih podružnicah, ter se porabi v to priloženi obrazec. Za razstavo pošilja se najzadnje do 25. septembra t. l. v Krško. Ustop v razstavo dovoljuje se samo proti ustopnicam po 10 krajcarjev. Razstavljavci so vstopnine prosti.

Krško 20. avgusta 2884.

Razstavni odbor.

Premiranje konj je 13. sept. v Zaveci, 20. sept. v Mariboru.

Cena hmelja je v Nürnbergu začela naraščati.

Sadna razstava bo v Mariboru od 2.—6. oktobra. Naglašja se do 25. septembra.

Sejmi. 13. sept. pri sv. Lenartu v Slov. goricah, 15. sept. sv. Ana v Slov. gor. Ivnik, Brašlovec, Gnas, sv. Janž pri spodnjem Drauburgu, Šmarije, Rogatec, Golobje sv. Vit na Vogavi, 16. sept. Ljutomer, Mozirje.

Dopisi.

Iz Maribora. (Lesni tržci, konferenca učiteljev, nesreča) Lesnih trgovcev je mnogo prišlo dne 8. t. m. semkaj, tudi iz Dunaja, Ljubljane, Varaždina, Kesztey, Sombotelja, Novega Sada in Budapešte. G. Adalbert Walland je predsedoval in nagovoril nemški in slovenski. Poročal je, da južna železnica ob novem leti odpravi refakcije in voznino upelja po novih, znižanih tarifah, menda fl. 1.30 — 1.40 od vagona in milje. Sklenejo ustanoviti zadrugo južno-avstrijsko-vogerskih lesnih tržcev. Stroškov bo vsako leto 1500—1800 fl. Ustopnina znaša 10 fl. Tudi so sklenoli lesotržnih navad se držati, kakor jih je g. Wippel iz Bleiburga nasnoval. Načelnik ravnateljstvu je A. Walland, namestnik Ber-

nardi, odborniki: Sterafeld, Wippel, Chiappani, Hribernik, Negri, Hoffmann, Kramer, Pfrimer, Toresani, Deutsch, Löwentritt, Hren, Spitzer, Roth, Pepein, Jaklin, Manal in Breznik. — Pri učiteljski konferenci je kamčki Gratze zahteval, naj se deca uže prvo šolsko leto nemški poučuje. Učitelji so pa takšno neumnost zavrgli. — V soboto je na velikem trgu slep konj všel in več ljudi oškodoval, dokler nista Jan. Lešnik od Hrastovca in P. Pihlar iz Cerkevca mrhe ugrabila. Ranjenih je 5 ljudi. — Wiesthalerju v Brestenici je nekdo 22 pšeninih kop na njivi užgal, škode je 200 fl.

Iz Vojnika. (Zadnje volitve) v deželni zbor štajerski so razdiale več nemškutarških gnujzd; med njimi tudi naš Vojniški trg, ki je bil dozdej vedno v popolni oblasti nemških liberalcev. Velika večina pametnih naših tržanov pa je prišla k spoznanju, da je vendar le abotno, v sredi slovenske dežele hrepneti po tujih, nemških šegah. G. prof. Žolgar je dobil tukaj 19 glasov — a nemški liberalni celjski župan Neckermann le 16. Kolika sprememba v malih letih! Imamo sicer v Vojniku mnogo mož, rojenih na slovenski zemlji in od slovenske matere, ki so se pa celó potujčili in ližejo še zmirom pete celjskih nemškutarjev. Ti so se tudi silno prizadevali, da bi večino naših mož pridobili za celjskega liberalca — toda niti njihove palice, s katerimi so grozili; niti kočije, ktere so razpošiljali niso pomagale nič: Vojnik se je pokazal v svojem slovenskem, narodnem lici ter vrgel od sebe nemčursko krinko (ali larfo), v katero so ga zavijali do zdaj nekteri tujci. Prav za prav bi bili imeli Slovenci 22, Nemci pa le 15 glasov, ako bi bila po postavi ravnala volitvena komisija. Kajti zavrgla je glas narodnega moža Močnika, češ: on ima pravico voliti pri Novi cerkvi, § 15 volitvene postave za Štajersko pa pravi: „Kdor ima volitveno pravico v trški in mestni skupini — ob enem pa tudi v kmečki skupini, sme voliti le v trški in mestni skupini.“ G. Močnik plačuje pri Novi cerkvi in v vojniškem trgu toliko davkov, kolikor jih postava zahteva — toraj je smel edino le v Vojniškem trgu voliti. Toda komisija mu je to pravico vzela, čeravno je bilo njegovo ime v volitvenem zapisniku in je imel svojo legitimacijsko karto. Nek drugi mož je prišel pred volitveno sobano še ob pravem času; tu mu pride nasproti vojniški strah ves vesel, da še vjame za liberalca en glas. Toda volilec mu reče še zunaj izbe: „jaz bom volil Slovenca“. Strah pa zakokodajska: „Da gehen Sie aber nur wieder fort, gehen Sie nur wieder fort“ in volilec odide. Toraj smo zopet en glas zgubili. Nasproti pa je smel voliti nek mladoleten možičelj proti postavi, ktera zahteva odločno, da le oni, ki so dopolnili 24 let ali so spoznani